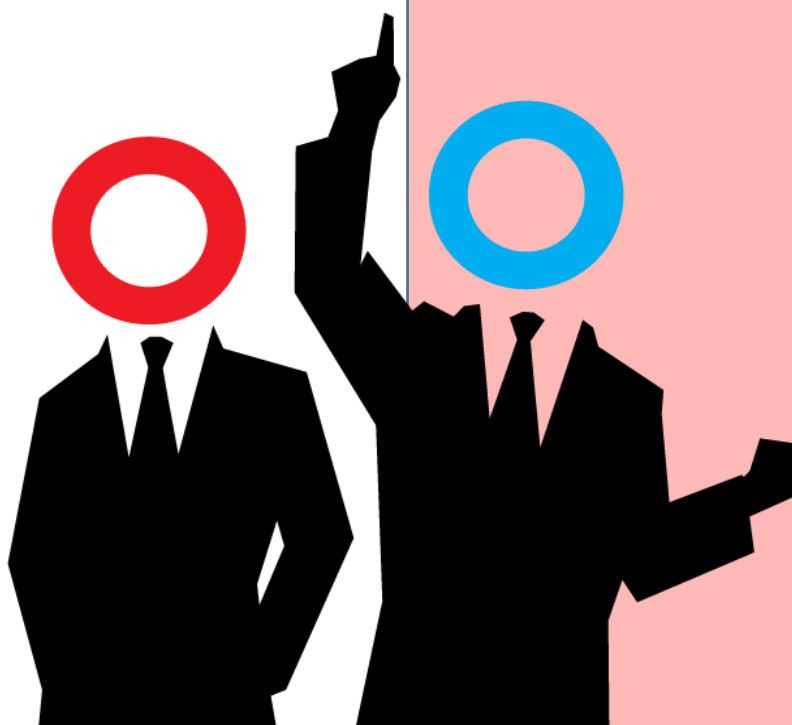

Атестація депутатів місцевих рад

1-й рік повноважень
Рівненська міська рада

атестація
ДЕПУТАТІВ МІСЦЕВИХ РАД

Зміст

Вступ та методологія	3
Висновки.....	8
Відкритість та прозорість	10
Доброчесність	12
Підзвітність.....	15

Вступ та методологія

Про «Атестацію депутатів місцевих рад»

Результати чисельних громадських моніторинрів свідчать про багатоскладовість проблеми невисокого рівня відкритості, прозорості, добросовісності та підзвітності виборцям депутатів місцевих рад, найбільш небезпечним наслідком якої є низький рівень довіри громадян до представницьких інститутів, в тому числі, до місцевих рад¹.

Однією з основних складових проблеми є базова непоінформованість виборців, як через неефективне використання доступних для місцевих депутатів каналів комунікації, так і через незабезпечення доступу до такої інформації для виборців з боку депутатів. Незабезпеченість в необхідному обсязі інформацією про діяльність місцевих депутатів призводить до зниження рівня прозорості реалізації ними своїх функцій, добросовісного використання владних повноважень та серйозного зниження рівня підзвітності виборцям. Окрім того, попередній досвід реалізації кампаній громадських моніторинрів реалізації повноважень місцевими депутатами, який має Одеська обласна організація ВГО «Комітет виборців України» свідчить ще й про невиконання обов'язків, покладених на депутатів місцевих рад профільним законодавством.

Практичними складовими проблеми є недоступність для громадян офіційної інформації про депутатів, неналежна практика проведення прийомів громадян, відсутність практики інформування про свою діяльність з боку депутатів, або ж формальне інформування без двосторонньої комунікації, невідповідність діяльності депутатів антикорупційним стандартам (розкриття для широкого загалу інформації про статки, оприлюднення інформації про приватні інтереси та врегулювання конфлікту інтересів за його з'ясування), відсутність підзвітності або лише формальна підготовка звітності, про яку переважна більшість громадян залишається необізнаним.

З боку самих депутатів загальний низький рівень відповідальності перед громадянами, часто виправдовується громадським характером представницьких функцій: відсутністю платні за виконання законних обов'язків (відвідування пленарних засідань сесій, засідань постійних комісій, участі в підготовці та розгляді проектів рішень місцевих рад, поданні депутатських запитів на вирішення ідентифікованих проблем громадян, тощо). Усвідомлюючи комплексність описаної проблеми, Одеська обласна організація ВГО «Комітет виборців України» в 2015 році ініціювала громадську кампанію по персональній оцінці результатів діяльності депутатів Одеської міської ради VI скликання («Атестацію депутатів» Одеської міської ради).

З 2016 року організація, за підтримки [Міжнародного Фонду «Відродження»](#) розпочала пілотування ініціативи в 8 місцевих радах Одеської області, розширивши географічне охоплення, до вже новообраних депутатів Одеської обласної, Одеської, Ізмаїльської, Білгород-Дністровської, Подільської, Ренійської, Татарбунарської, Роздільнянської міських рад Одеської області.

В 2017 році аналогічне персональне оцінювання – Атестація депутатів місцевих рад за підтримки Національного фонду за демократію (NED) здійснювалось вже по відношенню до депутатів ще 7 міських рад обласних центрів: Рівненської, Львівської, Сумської, Черкаської, Дніпровської, Краматорської та Херсонської міських рад. **3 2018 року і на тепер громадською кампанією «Атестація депутатів місцевих рад» охоплені міські ради 16 обласних центрів. Станом на 2021 рік кампанією**

¹ Соціологічне дослідження щодо політичної ситуації в Україні: 2021 рік // <https://uifuture.org/publications/zvit-socziologichnogo-doslidzhennya-shhodo-politychnoyi-sytuaciyi-v-ukrayini-2021-rku/>

охоплені депутати міських рад у Вінниці, Івано-Франківську, Кропивницькому, Києві, Луцьку, Львові, Миколаєві, Одесі, Полтаві, Рівному, Сумах, Харкові, Херсоні, Хмельницькому, Черкасах та Чернігові.

Оцінювання діяльності депутатів в зазначених міських радах здійснюють партнерські організації, які на постійній основі займаються просуванням відкритості, прозорості, підзвітності та доброчесності органів місцевого самоврядування в відповідних містах: Рівненське та Львівське представництва Громадянської мережі ОПОРА, Черкаська обласна організація ВГО «Комітет виборців України», ГО «Центр суспільних досліджень», Причорноморський центр політичних і соціальних досліджень, ГО «Хмельницька ініціатива», ГО «Центр Політичних Студій», ОПОРА Харків, Центр Політичного Аналізу та Виборчого Консалтингу, Громадська організація «Центр громадської активності «Результат», ГО «Агентство економічного розвитку», Антикорупційна платформа «Інтегриті ЮА», ГО «Асоціація Політичних Наук», ГО «Агенція міських ініціатив».

Зазначена ініціатива реалізується з метою підвищення рівня відповідності діяльності місцевих депутатів законам України, практикам належного управління за допомогою персоналізованої оцінки кожного депутата, а також сприяння підвищенню обізнаності жителів місцевих громад про діяльність місцевих депутатів.

Складовими ініціативи є:

1. Здійснення персонального оцінювання місцевих депутатів по набору доступних для об'єктивного вимірювання критеріїв, які характеризують комплекс реалізації статусу депутата місцевої ради.
2. Додаткове виваження оцінки, яка здійснюється по об'єктивним параметрам, результатами опитування місцевих експертів щодо оцінки ними реалізації повноважень місцевими депутатами.
3. Вироблення персональних рекомендацій кожному місцевому депутату, який пройшов оцінювання, щодо підвищення якості реалізації повноважень та, відповідно, підвищенню персональної доступності для взаємодії з виборцями.
4. Персональне просування напрацьованих рекомендацій для місцевих депутатів.
5. Постійне інформування громадян про індивідуальні доробки місцевих депутатів в представництві виборців.

У своєму оцінюванні організація керувалася, в першу чергу, законами «Про місцеве самоврядування», «Про статус депутатів місцевих рад», «Про запобігання корупції», «Про доступ до публічної інформації».

Оцінювання проводиться по заздалегідь встановленому переліку критеріїв, по кожному з яких оцінка реалізації повноважень депутатам може скласти від «0», в разі повної невідповідності критеріїв, до «5», в разі повної відповідності критерію. Загальна оцінка представляє собою середнє значення всіх оцінок по кожному з критеріїв.

Таким чином, в разі повної відповідності всім критеріям, діяльність депутата могла бути оцінена в 5 б.

Критерії, по яким здійснюється оцінювання, базуються на вихідних умовах відповідності діяльності місцевих депутатів принципам відкритості та прозорості, доброчесності та підзвітності.

Під відкритістю для виборців розуміється повнота та доступність інформації про обраних представників – місцевих депутатів;

Під **прозорістю діяльності** – реалізація депутатських повноважень у відкритий спосіб, що дозволяє здійснювати громадський контроль;

Під **добросесним представництвом** інтересів своїх виборців **розуміється** поведінка та дії, які відповідають набору маральних та етичних принципів та стандартів, які, серед іншого, створюють бар'єри для корупційних дій;

Під **підзвітністю громаді розуміється** відповідальність місцевих депутатів за здійснення своїх повноважень.

Критеріями виступали такі показники:

- 1) Розміщення інформації про депутата на офіційному сайті ради: біографічна довідка, що включає інформацію про освіту, місце і досвід роботи, про партійну приналежність, а також партію, від якої обрано депутата; фотокартка депутата;
- 2) Оприлюднення повної та актуальної інформації про місце і час проведення прийому громадян, а також контактних відомостей, для здійснення зв'язку з депутатом;
- 3) Здійснення регулярного особистого прийому громадян не рідше, ніж 1 раз на місяць, відповідно до встановленого графіку проведення прийому;
- 4) Регулярне інформування виборців про свою діяльність, включаючи використання каналів інформування, які дозволяють здійснення двосторонньої комунікації з громадянами (використання соціальних мереж);
- 5) Дисципліна відвідування пленарних засідань сесій ради;
- 6) Дисципліна відвідування засідань постійних депутатських комісій ради, до складу яких входять депутати;
- 7) Добровільне оприлюднення декларації в відкритих джерелах інформації (окрім оприлюднення такої інформації в відповідному Державному реєстрі);
- 8) Подання депутатських запитів з актуальних питань розвитку громади;
- 9) Наявність підтвердженої інформації про звіт депутата за результатами його діяльності за рік, про що свідчать відповідні публікації на офіційних сайтах, в соціальних мережах, ЗМІ;
- 10) Проведення публічної звітної кампанії: відкриті зустрічі з виборцями, без урахування зустрічей з трудовими колективами підприємств або установ, на яких працює або власником яких є депутат;
- 11) Публікація повного звіту про виконану роботу в ЗМІ, в соціальних мережах, на офіційних сайтах депутатів, партій місцевих рад;
- 12) Відповідність змісту звіту вимогам ЗУ «Про статус депутатів місцевих рад»;
- 13) Інформування місцевої ради про результати свого звітування.

В той самий час, задля адекватного відображення локального контексту діяльності кожного депутатського корпусу, представники яких проходять персональне оцінювання, обмежений перелік показників, може бути виведений з оцінювання, в разі, якщо певний показник діяльності не є актуальним для певної міської ради. При цьому персональна оцінка кожного депутата так само уявляє собою середній показник оцінок по всім показникам, які були застосовані. До показників, які можуть виводитись за межі оцінювання, належать:

- 1) Подання депутатських запитів з актуальних питань розвитку громади – в разі, якщо в місцевій раді відсутня практика використання інструменту депутатських запитів взагалі, натомість в депутатів є можливість вирішення питань, пов'язаний з реалізацією своїх повноважень на рівні депутатського звернення.
- 2) Дотримання принципу єдиного та неперехідного голосу депутата місцевої ради (персональне голосування) – в разі, якщо в раді відсутня електронна система для голосування/або відсутня проблема «неперсонального» голосування депутатів.
- 3) Дотримання виваженої позиції при розгляді проектів рішень, які в процесі підготовки не пройшли належного вивчення інтересів широких кіл міської спільноти та не отримали позитивних відгуків з боку широкого кола експертної спільноти міста (голосування при розгляді «спірних» проектів рішень) – в разі якщо таких проектів протягом року, щодо якого здійснюється оцінювання, не було.
- 4) Дії в умовах конфлікту інтересів при розгляді проектів рішень – є обов'язковим критерієм, в разі, якщо протягом моніторингового періоду в депутата виникав конфлікт інтересів при прийнятті рішень (під час роботи в складі постійної комісії, або під час участі в пленарному засіданні сесії).
- 5) Інформування про використання коштів депутатського фонду (або його аналогу) – є обов'язковим критерієм лише для депутатів тих місцевих рад, в яких наявність такого «фонду» передбачена рішенням відповідної міської ради.

Окрім того, до секретарів міських рад, депутатів, які не входять до складу жодної постійної комісії, а також до голови та заступників голови обласної ради, не застосовується показник відвідування постійних комісій ради.

Для збору інформації за визначеними критеріями використовується аналіз інформації, розміщеної на офіційних сайтах рад, партій, депутатів, та інформації, отриманої у відповідь на запити на інформацію; проведення спостережень та експериментів за виконанням депутатами своїх повноважень та взаємодії з громадянами.

Перевірка проведення прийому виборців здійснювалась шляхом відвідування без попереднього повідомлення приймалень депутатів у той час, який самими депутатами був визначений, як час проведення прийому виборців.

Вивчення діяльності депутатів щодо відвідування пленарних засідань сесій та засідань постійних депутатських комісій, персонального голосування протягом пленарних засідань сесій, врегулювання конфлікту інтересів, проведення звітних заходів відбувався шляхом очного спостереження за ходом відповідних заходів, а також вивчення протоколів та відеозаписів пленарних засідань сесій та засідань постійних депутатських комісій.

Для збору інформації за іншими критеріями використовувалися офіційні сайти рад, партій і депутатів, інформаційні запити, моніторинг та аналіз публікацій в ЗМІ, соціальних мережах.

Експертне опитування.

В обласних центрах, де дистанція між депутатами міської ради і громадянами, набагато більше, ніж в невеликих містах проводилось опитування експертів, з метою порівняння оцінок експертного співтовариства з результатами комплексного персонального оцінювання за заздалегідь визначеними об'єктивними критеріями.

Для участі в експертному оцінюванні депутатів запрошувалися головні редактори ЗМІ міста, а також журналісти, що спеціалізуються на висвітленні діяльності міської ради, представники наукової спільноти міста, сфера наукових інтересів яких дотична до питань здійснення місцевого самоврядування та здійснення міської політики, а також громадські активісти, діяльність яких пов'язана з взаємодією з депутатським корпусом ради.

Експертам пропонувалося дати індивідуальну оцінку кожному депутатові міської ради. Крім того, експертам пропонувалося вибрати критерії, якими вони в першу чергу керувалися при оцінюванні депутатів міської ради. Серед таких критеріїв є такі, за якими проводиться оцінювання депутатів за об'єктивно вимірюваними показниками, а також експертам надається можливість визначити власні критерії, які в запропонованому переліку відсутні.

По завершенню збору експертних оцінок, обчислюється середня оцінка депутата місцевої ради серед усіх експертів. Опитування експертів відбувається індивідуально, що виключає можливість впливу оцінок експертів один на одного.

Про що цей звіт.

В цьому звіті представлені результати комплексної персональної оцінки депутатів за результатами першого року повноважень.

Строки та джерела

Польовий етап моніторингу здійснення прийому виборців тривав в період з 1 лютого по 30 квітня 2021 р.

Період для визначення оцінки по відвідуванню пленарних засідань сесій, засідань постійних комісій, виступів під час пленарних засідань, подання депутатських запитів, врегулювання конфлікту інтересів при прийнятті рішень, персонального голосування – грудень 2020-грудень 2021 рр..

Основою для визначення оцінок, пов'язаних зі звітами депутатів, була кампанія звітування депутатів про свою діяльність за перший рік здійснення ними повноважень, яка розпочалась наприкінці 2021 року. Кінцевою точкою оцінювання депутатської звітності є 31 березня 2022 р. В разі, якщо звіт депутата відбудеться пізніше зазначеної дати, він буде врахований в сукупній оцінці діяльності депутата протягом всього скликання, яка враховує звітні кампанії за всі роки.

Джерелами для висновків щодо надання інформації про депутатів на офіційних сайтах місцевих рад, інформування про час та місце здійснення прийому виборців, а також контакті відомості для здійснення зв'язку з депутатами слугували, відповідно, офіційні сайти місцевих рад, офіційні сайти та/або сторінки в соціальних мережах місцевих осередків політичних партій та самих депутатів. Щодо інформування про свою діяльність депутатами джерелами для висновків слугували сторінки депутатів в соціальних мережах та, в окремих випадках, місцеві газети. Перевірка здійснення прийому виборців депутатами місцевих рад здійснювалась шляхом моніторингових візитів за вказаними депутатами адресами та графіками проведення прийому виборців. В разі, якщо протягом першого моніторингового візиту не вдавалось підтвердити проведення прийому виборців, здійснювалась, як мінімум, 1 додаткова перевірка. Лише після декількох невдалих спроб потрапити на прийом до місцевого депутата, робився висновок щодо невідповідності депутата зазначеному критерію: проведення особистого прийому виборців, як мінімум, раз на місяць.

Висновки

В рамках кампанії “Атестація депутатів місцевих рад” РОО ВГО «Громадянська мережа «ОПОРА» провела моніторинг діяльності першого року повноважень депутатського корпусу Рівненської міської ради восьмого скликання за період з 1 грудня 2020 р. до 31 грудня 2021 року.

Предметом моніторингу були різні аспекти діяльності депутатів Рівненської міської ради, а також обов'язки, передбачені законодавством України. Оцінювання відбувалося за 5-бальною шкалою як середнє значення показників за критеріями, об'єднані у три блоки принципів (прозорість й відкритість, доброчесність і підзвітність).

Поряд із оцінюванням діяльності кожного депутата та вибудовування рейтингу, що дозволяє порівнювати місцевих обранців між собою, важливим завданням було означити основні проблеми діяльності депутатського корпусу, визначити їх суб'єктивні та об'єктивні причини, а також розробити персональні рекомендації для депутатів Рівненської міської ради, що сприятимуть прозорості, доброчесності та підзвітності їх діяльності.

Об'єктами даного моніторингу було 42 депутатів РМР. **Вперше за роки моніторингу маємо максимальну оцінку "5 балів". Її отримав Святослав Стельмахук.**

Стандартно, майже третина депутатського корпусу (29%), а саме 12 обранців отримали високу оцінку «4». Серед них Жаровський Михайло, Клічук Святослав, Коваленко Олександра, Марчук Катерина, Марчук Світлана, Нездюр Олена, Рибачок Сергій, Романюк Любов, Харковець Василь, Хотенко Олена, Чаборай Юрій, Яворський Роман.

Більша частина депутатського корпусу (55%) – 23 депутати – отримали нейтральну оцінку “3”.

5 депутатів (12%) отримали низьку оцінку “2”. Серед них Іванішин Євгеній, Кульчинська Галина, Курсик Олександр, Осіпчук Юрій та Володимир Хомко.

Один депутат отримав найнижчу комплексну оцінку “1” – Осуховський Олег.

Поточний моніторинг засвідчив доволі високий рівень відкритості обранців для громадськості в порівнянні з минулими роками.

Так, у профайлах кожного з них наявна інформація про партійну приналежність, розміщена персональна світлина, наявні дані про дату та місце народження, а також про освітній рівень, поточне місце роботи та професійну діяльність. Всього 6 депутатів мають неповну інформацію найчастіше в частині про досвід роботи - Іванішин Євгеній, Іванов Олександр, Котляров Дмитро, Кульчинська Галина, Майорова Наталія та Тимощук Тамара.

Вперше 100% депутатів розмістили повну інформацію про здійснення прийому громадян, проте у трьох депутатів опублікована інформація виявилась не актуальною, а саме: Іванішина Євгена, Юрія Осіпчука та Олега Осуховського. Важливо, що у профайлах усіх обранців доступна інформація про зв'язок у вигляді як приватних номерів телефону та електронних адрес. Крім того, у профілях 80% депутатів вказана сторінка в соціальній мережі Facebook, але з них 62% використовують у своїй роботі канали двосторонньої комунікації, інформують про активності депутата. Це значно кращий показник в порівнянні з минулим скликанням, проте 9 депутатів (21%) взагалі не використовують у своїй діяльності Facebook – Года Маріян, Іванов Олександр, Осіпчук Юрій, Рибачок Сергій, Тимощук Тамара, Туровська Людмила, Харковець Василь, Володимир Хомко та Чугуєвець Анатолій .

Результати фактичної перевірки здійснення депутатами прийому громадян засвідчили, особистий прийом виборців не рідше разу на місяць, який вдалося підтвердити, здійснює 23 депутата (55%). Тенденція нерегулярного прийому,

перекладання обов'язку на помічника або прийому не в зазначений час та місці зберігається.

В 2021 році депутати Рівнеради в цілому дисципліновано відвідували її пленарні засідання. 100% показник відвідуваності відповідно до даних порталу RIVNE.RADA4YOU.ORG має лише один депутат – позафракційний секретар Рівнеради Віктор Шакирзян. Половина депутатів була присутня більше ніж на 90% засідань. Натомість менше 50% участі у голосуваннях ради зафіксовано у двох депутатах – Олександра Іванова та Віталія Ковалю. 46% від складу ради відвідали більше 90% засідань постійних комісій, з них 100% засідань своїх комісій відвідали 3 депутати: Тарас Обоїста, Юрій Осіпчук та Андрій Жильчук. Більше половини засідань своїх комісій пропустили Віталій Коваль (26 засідань з 32) та Олег Осуховський (23 засідання з 28).

Як і в попередньому скликанні, депутати Рівненської міської ради фактично не користуються правом подання депутатських запитів. Лише одна депутатка в цьому періоді подала запит - Оксана Майборода. Інформація про декларування майна була додана до про файлу лише одного депутата - Святослава Стельмащука. Це позначилося на підсумковій оцінці за компонентом “доброчесність”.

Лише 15 депутатів Рівнеради опублікували свої звіти. Тамара Тимощук розмістила на власному профайлі звіт про роботу постійної комісії з питань економічного розвитку. Загалом це дуже низький показник, в порівнянні зі звітуванням депутатів попередньої каденції. Крім того, в жодному з них не дотримано повного переліку обов'язкових складових депутатського звіту. Також в процесі дослідження не вдалося підтвердити факту проведення депутатами публічного звітування за підсумками першого року роботи. Частково це пояснюється тим, що на планування та проведення звітних зустрічей вплинули зимове загострення коронавірусної хвороби (COVID-19), а з 24 лютого ще й повномасштабне російське вторгнення.

Відкритість та прозорість

Блок “Відкритість і прозорість” охоплює питання оприлюднення інформації про депутатів, графік прийому громадян, здійснення фактичного прийому громадян та інформування про результати своєї діяльності.

Основним джерелом інформації про депутатів Рівненської міської ради є Інформаційний портал. Моніторинг оприлюднених на ньому даних засвідчив доволі високий рівень відкритості новообраного депутатського корпусу Рівного для громадськості у частині оприлюднення інформації. Одним з показників відкритості депутата є доступність повної інформації на офіційному веб-сайті міської ради: наявність фото та біографічних відомостей, в яких зазначена інформація про освіту, досвід роботи, місце роботи, партійну приналежність. За результатами моніторингу оприлюдненої інформації веб-сайті міської ради за 2021 рік встановлено, що лише 6 депутатів оприлюднили не повну інформацію про себе. Це: Іванішин Євгеній, Іванов Олександр, Котляров Дмитро, Кульчинська Галина, Майорова Наталія, Тимощук Тамара.

Наступним критерієм відкритості депутата є оприлюднення повної та актуальної інформації про прийом виборців в онлайн режимі. Оприлюднення повної інформації про прийом виборців - це оприлюднена інформація про: адресу, дні, години здійснення прийому, контактний номер телефону та/або e-mail для зв'язку на офіційному сайті ради, або офіційному сайті депутата, або офіційній сторінці депутата в соціальних мережах. Повну інформацію про прийом виборців оприлюднили всі депутати. Проте моніторинг засвідчив, що оприлюднення інформації не завжди означає її дійсність. Наприклад, депутати Іванішин Євгеній, Юрій Осіпчук та Олег Осуховський зазначили місце прийому, де насправді прийом не проводився.

З усіх критеріїв відкритості, що оцінюються в межах моніторингу “Атестація депутатів місцевих рад”, проведенню фактичного прийому громадян відводиться особлива увага. Адже оприлюднення вичерпної інформації про графік прийому на Інформаційному порталі є лише декларацією, якщо на практиці його не дотримуються. Прийом громадян повинен здійснювати кожен депутат Рівненської міської ради щонайменше раз на місяць. Про це йдеться в Законі України «Про статус депутатів місцевих рад», яким керуються місцеві обранці.

Упродовж лютого-квітня 2021 року було проведено моніторинг здійснення фактичного прийому громадян депутатами Рівненської міської ради. Варто зазначити, що зібравшись на прийом, необхідно врахувати, що частина обранців практикує попередній запис і уточнення часу зустрічі, а саме 12 депутатів: Микола Бляшин, Роман Денисюк, Зураб Кантарія, Святослав Клічук, Анастасія Кулакевич (фракція «Голос»), Катерина Марчук, Світлана Марчук, Сергій Рибачок (фракція «Рівне Разом»), Олександра Коваленко, Олена Хотенко (фракція «Слуга Народу»), Оксана Майборода (фракція «Європейська Солідарність») та Віктор Шакирзян (секретар Рівненської міської ради, позафракційний). Депутати пояснюють це можливістю спланувати прийом та уникнути скупчення людей в один час, а також дізнатись заздалегідь, у чому полягає питання і краще підготуватись. Такий підхід з однієї сторони для людини – це впевненість, що зустріч відбудеться, однак без попереднього дзвінка є ймовірність не застати депутата в приймальні. Власне наявність фактору попереднього запису та карантинних обмежень не завжди дозволяли повноцінно оцінити регулярність прийому громадян.

Лише у семи депутатів не вдалось підтвердити здійснення прийому, серед них Іванішин Євгеній, Іванов Олександр, Кульчинська Галина, Курсик Олександр, Осіпчук Юрій, Осуховський Олег, Володимир Хомко. Разом з тим 50% обранців не

дотримуються регулярного особистого прийому. Варто зазначити, що позитивні тенденції у інформуванні та проведенні особистого прийому демонструють депутати, партійні приймальні яких постійно функціонують. Хорошою практикою є інформування про прийом депутатів на тиждень на FB-сторінках партії. Так роблять «Рівне Разом» та «Європейська солідарність». «Рівне Разом» регулярно розміщують окремо по кожному депутату інформацію щодо запланованих прийомів в громадській приймальні «Рівне Разом», а «Європейська Солідарність» щотижнево оприлюднюють графік прийому усіх депутатів фракції.

Важливим показником відкритості депутата є інформування про свою депутатську роботу. Одним із способів інформування та комунікації депутатів з виборцями є використання соціальних мереж (зокрема Facebook). У профілях 80% депутатів вказана сторінка в соціальній мережі Facebook, але з них 62% використовують у своїй роботі канали двосторонньої комунікації, інформують про активності депутата і 9 депутатів взагалі не використовують у своїй діяльності Facebook. Зокрема, це Года Маріян, Іванов Олександр, Осіпчук Юрій, Рибачок Сергій, Тимошук Тамара, Туровська Людмила, Харковець Василь, Володимир Хомко та Чугуєвець Анатолій.

Доброчесність

Згідно з методологією дослідження блок “доброчесність” включає у себе показники відвідування депутатами пленарних засідань, засідань профільних депутатських комісій, подання депутатських запитів, щорічних декларацій.

Загалом за перший рік повноважень депутатів 8 скликання відбулось сукупно 21 пленарне чергове і позачергове засідання першої і другої сесій. Щоб відстежити, яким чином депутати Рівнеради долучаються до прийняття рішень у громаді, ми проаналізували статистику відвідуваності сесійних засідань міської ради за допомогою порталу RIVNE.RADA4YOU.ORG. Особливість цього сервісу полягає в тому, що він відслідковує, скільки разів депутат брав участь у голосуваннях, які відбувалися на сесії. Оскільки депутат може приєднатися до роботи після початку сесійного засідання, а також покинути його після розгляду перших питань, то портал відстежить реальну кількість голосувань, коли депутат висловив свою позицію «за» / «проти» / «утримався». Коли депутат був присутній на сесії, але з якихось причин не брав участі у голосуванні, то це RIVNE.RADA4YOU.ORG зараховує як відсутність депутата під час голосування.

100% показник відвідуваності відповідно до даних порталу RIVNE.RADA4YOU.ORG має лише один депутат – позафракційний секретар Рівнеради Віктор Шакирзян. 22 депутати взяли участь у більш як 90 % голосувань ради.

Натомість менше 50% участі у голосуваннях ради зафіксовано у представників фракції «Слуга Народу» Олександра Іванова (31%) та Віталія Ковалю (21%).

Щоб рада прийняла якісне рішення, тобто ефективно врегулювала певні суспільні відносини, потрібно мати чітке уявлення про те, як воно вплине на учасників відносин, їхні потреби та інтереси, подальше бачення розвитку певної сфери та вплив на економічну ситуацію. Тож дуже важливо, аби депутати якісно обговорили рішення, які планується прийняти радою, на засіданнях профільних комісій. Зауважимо, що всі місцеві обранці, окрім секретаря ради, є членами таких комісій. Всього у Рівненській міській раді цього скликання було утворено 6 комісій.

За допомогою оприлюднених протоколів на сайті Рівнеради ми проаналізували, як місцеві обранці відвідували засідання комісій протягом 2021 року. Постійна комісія з питань архітектури, будівництва та землевпорядкування. За рік відбулось 43 засідання комісії. Найменше засідань пропустили Маріян Годя (2 засідання), Євгеній Іванішин (3 засідання), Дмитро Котляров та Людмила Туровська (4 засідання), найбільше – Олександр Іванов та Галина Кульчинська (по 15 засідань).

Постійна комісія з питань бюджету, фінансів та управління комунальною власністю. За рік відбулось 49 засідань комісії. Найменше засідань пропустили Павло Алексевич, Олександра Коваленко, Наталія Майорова та Світлана Марчук (по 4 засідання), Володимир Валявка (5 засідань), найбільше – Микола Бляшин (22 засідання).

Постійна комісія з питань економічного розвитку, промисловості, інвестицій, підтримки підприємництва та регуляторної політики. За рік відбулось 25 засідань комісії. Лідерами за відвідуваністю є Олена Нездюр та Тамара Тимошук, які пропустили лише 2 засідання. Найбільше пропусків у Олени Хотенко (9 засідань). Середній показник відвідуваності складає 77,6%.

Постійна комісія з питань міського господарства, транспорту, зв'язку та екології. За рік відбулось 28 засідань комісії. Лідерами за відвідуваністю є Катерина Марчук (пропустила лише 2 засідання), Оксана Майборода та Олександр Нестерук (пропустили лише по 3 засідання) та Володимир Хомко (пропустив всього 4 засідання). Найбільше пропусків у Олега Осуховського (23).

Постійна комісія з питань науки, освіти, культури, туризму, духовного відродження, молоді, спорту, зв'язків з громадськими об'єднаннями, засобами масової інформації,

захисту прав людини, законності, правопорядку, розвитку місцевого самоврядування, Регламенту, депутатської діяльності та етики. За рік відбулось 36 засідань комісії. Лише Тарас Обоїста відвідав всі засідання комісії. Також мало засідань пропустили Анна Хлістунова-Шарпар (2 засідання), Василь Харковець (3 засідання) та Любов Романюк (4 засідання). Найбільше засідань пропустив Олександр Курсик (12). Постійна комісія з питань охорони здоров'я, материнства і дитинства та соціального захисту населення, захисту учасників бойових дій і членів сімей загиблих героїв Небесної сотні та учасників бойових дій. За рік відбулось 32 засідання комісії. Жодного разу не пропустили засідання Юрій Осіпчук та Андрій Жильчук. Також мало пропусків у Зураба Кантарії (2 пропуски із 17 засідань, які відбулися, відколи він став депутатом), Людмили Радчук (3 пропуски із 26 засідань, які відбулися, відколи вона стала депутаткою), Сергія Рибачка (5 пропусків). Найбільше пропусків у Віталія Коваля (26).

Нагадаємо, що Закон України «Про статус депутатів місцевих рад» зобов'язує депутата брати участь у роботі ради, постійних комісій та інших її органів, до складу яких він входить, всебічно сприяти виконанню їх рішень. Депутат місцевої ради користується правом ухвального голосу з усіх питань, що розглядаються на засіданнях ради та її органів, до складу яких він входить. У разі пропуску депутатом протягом року більше половини пленарних засідань ради або засідань постійної комісії, членом якої він є, невиконання ним без поважних причин рішень і доручень ради та її органів відповідна рада може звернутися до виборців з пропозицією про відкликання такого депутата у встановленому законом порядку.

Депутати Рівненської міської ради фактично не користуються правом подання депутатських запитів. Зазвичай це як виключення з правил, якщо хтось з депутатів подає запит. Така тенденція спостерігається протягом усіх років Атестації.

В 2021 році лише Оксана Майборода направила депутатський запит щодо. Таким чином, можна лише припустити, що депутати Рівненської міської ради отримують необхідну інформацію та вирішують питання виборців за допомогою інших інструментів депутатського впливу.

Закон України «Про запобігання корупції» вимагає від депутатів місцевих рад щорічно оприлюднювати свої декларації про майно, доходи та фінансові зобов'язання. Але хорошою практикою добросовісності депутата є додаткове оприлюднення декларації на власному сайті, в соціальних мережах чи офіційному веб-сайті ради. Лише у про файлі Святослава Стельмашука наявна така інформація.

Підзвітність

Критерій підзвітності депутатів підлягає оцінюванню за наступними показниками: факт наявності інформації про звіт депутата за 2021 рік, факт проведення публічної звітної кампанії на зустрічі з виборцями, оприлюднення звіту та відповідність змісту звіту вимогам Закону "Про статус депутатів місцевих рад".

Так, відповідно до ч. 1 ст. 16 Закону України «Про статус депутатів місцевих рад» депутат місцевої ради періодично, але не рідше одного разу на рік, зобов'язаний звітувати про свою роботу перед виборцями відповідного виборчого округу, об'єднаннями громадян. Рада визначає орієнтовні строки проведення звітів депутатів місцевої ради перед виборцями.

Регламентом Рівненської міської ради передбачено, що депутат Рівнеради зобов'язаний періодично, але не рідше одного разу на рік звітувати про свою роботу, а також підготувати та подати завчасно письмовий звіт для його розміщення на сайті Рівнеради. При цьому, депутату заборонено замінити звіти виступами в засобах масової інформації, а такі виступи можуть лише доповнювати процедуру звітування. Згідно з рішенням Рівнеради «Про звітування депутатів Рівненської міської ради» № 1619 від 18.11.2021 року визначає, що підготувати та подати письмовий звіт протягом лютого, а безпосередньо звітування відбувається протягом березня.

В цьому році моніторинг звітування депутатами за 2021 рік здійснювався майже по кінець лютого 2022 року, оскільки з 24 лютого 2022 року в Україні було введено воєнний стан. Проте протягом квітня-травня 2022 року була здійснена додаткова оцінка проведення звітування депутатами Київради. У ході моніторингу вдалося знайти звіт лише 15 депутатів - Михайла Жаровського, Іванова Олександра, Клічука Святослава, Коваленко Олександри, Ковалю Віталія, Марчук Катерини, Марчук Світлани, Нездюр Олени, Рибачка Сергія, Романюк Любові, Стельмашука Святослава, Харковця Василя, Хотенко Олени, Чабораї Юрія та Яворського Романа

Тамара Тимошук розмістила на власному профайлі звіт про роботу постійної комісії з питань економічного розвитку.

Втім, можливо, що на цей показник певним чином вплинуло повномасштабне вторгнення росії на територію України, яке розпочалося 24 лютого і триває понині.

Не вдалось знайти інформації про публічне звітування, тобто на відкритій зустрічі з громадянами. Хоча і в попередній каденції депутати відверто ігнорували дану норму.

Не враховувалося під час оцінювання, але є хорошою практикою звітування у етері місцевого телебачення. Так виступи 16 депутатів вдалося знайти - це Володимир Валявка, Михайло Жаровський, Євгеній Іванішин, Олександра Коваленко, Марчук Катерина, Марчук Світлана, Олена Нездюр, Олександр Нестерук, Юрій Осіпчук, Сергій Рибачок, Романюк Любов, Святослав Стельмашук, Василь Харковець, Анна Хлістунова-Шарпар, Анатолій Чугуєвець, Віктор Шакирзян.

Крім того депутати партії «Європейська Солідарність» в січні 2022р. в режимі он-лайн прозвітували про роботу з трансляцією в мережі Facebook.

Варто зазначити, що текст опублікованого звіту депутатів повинен включати п'ять обов'язкових пунктів (згідно Закон України "Про статус депутатів місцевих рад"):

- відомості про його діяльність у раді та в її органах, до яких його обрано (участь у пленарних засіданнях, робота в постійних і контрольних комісіях, підкомісіях, робочих групах, виконання доручень ради та її органів тощо);
- відомості про його роботу у виборчому окрузі (прийом виборців, участь у загальних зборах громадян за місцем проживання, засіданнях органів самоорганізації

населення, що проводяться в межах його виборчого округу, звітування перед виборцями і зустрічі з ними);

- відомості про прийняті радою та її органами рішення, про хід їх виконання (рішення ініційовані депутатом);

- відомості про особисту участь в обговоренні, прийнятті та в організації виконання рішень ради, її органів;

- доручення виборців свого виборчого округу (доручень, отриманих від виборців під час прийомів, письмових звернень тощо).

Жоден депутат у своїх річних звітах не висвітлив усі вищевказані п'ять пунктів. 4 необхідні пункти містять звіти Святослава Клічука, Олександри Коваленко, Нездюр Олени, Романюк Любові, Хотенко Олени та Яворського Романа. 3 – Жаровського Михайла, Марчук Катерини, Марчук Світлани, Рибачка Сергія, Стальмащука Святослава та Харковця Василя. 2 у звітах Юрія Чаборая, Ковалю Віталія та Іванова Олександра.

Частина четверта статті 16 ЗУ «Про статус депутатів місцевих рад» вимагає від депутатів інформувати раду та її виконавчий орган про результати обговорення його звіту, зауважень і пропозицій, висловлених виборцями на адресу ради та її органів, а також про доручення, дані депутатам у зв'язку з його депутатською діяльністю. Наявна інформація, що лише 15 депутатів проінформували Київраду про результати свого звітування.